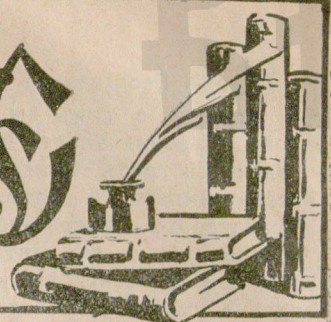

СЪГЛАСИЕ

Година I
1927

Редакция и издание на
Обществено Образователното Дружество „СЪГЛАСИЕ“
Градска Библиотека и Читалище в гр. Плевен.

Брой 4
21 май

ЮБИЛЕЯТЪ НА ИВАНЪ ГЕОРГИЕВЪ

На 22 май 1927 година въ салона на читалище „Съгласие“ ще се отпразднува 40 годишнината отъ учителската дейност на нашия съгражданинъ Иванъ Георгиевъ.

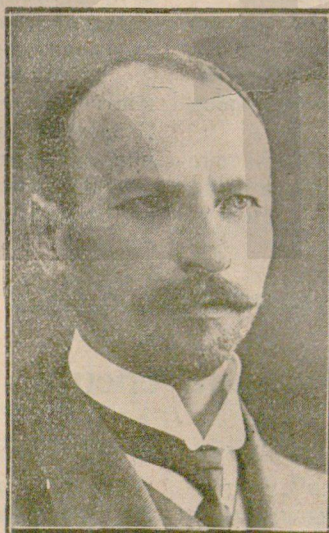
Едва ли има плевенци, които да не познаватъ стария учителъ, който и въ напреднала възраст съ рѣдко усърдие и вѣра носи кръста на народно труженичество. Колко поколения сж минали край него, получили сж знания и напѣтствия отъ него, свързали сж своята палава младостъ съ споменитѣ за тихия и благъ наставникъ, спомени, отъ които лѣха очарование!

Щастие е да доживѣе човѣкъ да преплува морето на живота, щастие е учителя да види своитѣ нѣкога немирни питомци сега израстнали, възмажали, но подвигъ е при жестокитѣ нрави на нашата груба действителностъ да стоишъ на чело на една обществена организация непрекъснато цѣли три десетлѣтия — подвигъ, защото трѣбва наистина да носишъ въ сърцето си разковничето да прощавашъ обидитѣ, да преглъташъ горчивинитѣ, да сближаватъ непримиримитѣ. Това разковниче именно е притежавалъ и притежава нашия юбиляръ Иванъ Георгиевъ, това разковниче е неговата голѣма любовъ къмъ читалището, нашата културна гордостъ. Вънъ отъ училището той е жадувалъ да прояви своята духовна енергия на обществената стѣга. И днесъ, когато неговитѣ колеги и многобройни възпитаници, чествуватъ 40 годишнината му просвѣтна дейностъ, плевенскитѣ граждани трѣбва съ особна радостъ и признателностъ да се покланятъ предъ стария читалищенъ деецъ. Цѣли тридесетъ години Иванъ Георгиевъ е билъ ревностенъ ръководител на ученолюбивото дружество „Съгласие“, което съ неимовѣрнитѣ и безшумни уси-

лия на шепа ентузиастисти се издигна като голѣмъ културенъ институтъ — гордостъ на града ни.

Въ преуспѣването на читалището Иванъ Георгиевъ има значителенъ дѣлъ, неговото развитие е свързано съ неговата дейностъ. Преживѣло нѣколко етапи отъ основаването си до днесъ разцвѣта на читалището се засилва отъ времето, когато Иванъ Георгиевъ заедно съ незамѣнимитѣ

си другари, горещи и ревностни труженици като покойния Петъръ Ненковъ, Маринъ Милчевъ, М. Папазовъ и други заставатъ на чело на дружеството „Съгласие“. Отъ тогава кръгътъ на читалищната дейностъ се разширява, библиотечния имотъ се умножава, изобщо читалището става центъръ на култура и просвѣта, обединява всичко по-будно и интелигентно, Като премислите колко трудъ и колко време сж вложени въ дѣлото на читалището, колко усилия и жертви сж дадени — и всичко това безкористно, дори въ ущърбъ на лични интереси, не може да се не трогнете отъ беззаветния идеализъмъ,

който е чуждъ днесъ за голѣма частъ отъ нашата интелигенция, но безъ който не е възможна каквато и да е обществена културна проява; не може да се не удивите на крепката вѣра, съ която читалищни дейци като Ив. Георгиевъ, въпреки несподи и пречки лични и обществени, до край сж устояли и още стоятъ вѣрно на своя общественъ постъ.

Нека общата признателностъ бжде награда за тридесетгодишния неприкъснатъ и неуморенъ трудъ, съ който юбиляра записа своето име въ редицата на културнитѣ деятели въ нашия градъ. Нека младитѣ, които жадуватъ за обществена дейностъ, почерпатъ поука отъ своя учителъ, който безшумно и скромно изпълни своя общественъ дългъ.

Иванъ Георгиевъ.

Иванъ Георгиевъ е роденъ отъ Тетевенъ презъ 1868 година и е синъ на свещеникъ Георги попъ Ивановъ. Първоначалното си образование е получилъ въ родния си градъ. Следвалъ е две години въ Софийската гимназия и завършилъ е образованието си въ Врачанското педагогическо училище презъ 1885 г.

Започналъ е да учителствува отъ 1 септември 1885 г. при Тетевенското първоначално училище. Прекъсвалъ е учителското поприще, за да отбие военната си тежба, следъ което отново е билъ назначенъ учителъ въ Тетевенъ. По собствено желание е напусналъ родния си градъ и е дошелъ въ Плъвенъ, дето отъ 1 септември 1892 год и до днесъ непрекъснато учителствува.

Презъ 1893 г. съ група учители отъ разни градове той е билъ изпратенъ за кжсо време отъ Министерството на народното просвѣщение да следва въ учителския институтъ на Д-ръ Гйотце въ Лайпцигъ, дето е усвоилъ новия тогава за нашето училище учебенъ предметъ ржчна работа. Следъ завръщането си отъ Германия е билъ премѣстенъ отъ основното училище въ класното мжшко училище, което въ последствие се разви въ пълна гимназия. Отъ 1910 г., отъ когато споредъ новитѣ измѣнения въ закона за нар. просвѣта се отдѣли гимназията отъ прогимназията, Ив. Георгиевъ учителствува въ последната, на която отъ 1922 година е и директоръ.

Презъ 1893 г. група млади учители, пълни съ енергия и жажда за работа и вънъ отъ училището, се записватъ членове на дружество „Съгласие“ и образуватъ любителска театрална труппа. Съ горещо усърдие залавятъ се съ уреждане и даване на редица представления. Тая дейностъ още повече се засили следъ построяване на театралния салочъ презъ 1904 година.

Всѣка година неуморно се давали по нѣколко пиеси и единъ отъ главнитѣ актьорски сили е билъ винаги Иванъ Георгиевъ. И днесъ още си спомнятъ мнозина за онова време на народенъ идеализъмъ, ко-

гато шепа интусазирани учители и граждани не жалѣха ни трудъ, ни време, за да осигурятъ приходи на ученолюбивото дружество „Съгласие“. Ако днесъ Плъвенъ се гордѣе съ своята богата и образцово уредена библиотека, то се дължи на неуморната дейностъ на скромни труженици, между които видно мѣсто заема и Иванъ Георгиевъ. Тридесетъ години близо той е непрекъснато избранъ членъ на читалищното настоятелство — обстоителство, което свидетелствува за ревността на Иванъ Георгиевъ къмъ културното дѣло на читалището. Освенъ съ театрални и читалищни работи Ив. Георгиевъ заедно съ други свои колеги е събиралъ да учи на четмо и писмо неграмотни граждани въ така известното вечерно училище. Той е единъ отъ основателитѣ на мѣстното учителско дружество и неговъ пръвъ председателъ, което дружество впоследствие се разшири съ записване за членове и на учители отъ близкитѣ села и му се даде името „Братя Миладинови“. Основаното учителско дружество въ Плъвенъ презъ 1894 год. предшествувало породилото се презъ 1895 год. учителско движение, отъ което изниква Българския учителски съюзъ. Иванъ Георгиевъ е единъ отъ основателитѣ на тукашното класно учителско дружество, на което е билъ и нѣколко пжти председателъ. Отъ 1904 год. и до днесъ той е непрекъснато избранъ за членъ на Окржния училищенъ съветъ и два пжти е избранъ членъ на Висшия учебенъ съветъ. Освенъ директоръ на I-ва мѣстна прогимназия, отъ три години насамъ нему е повѣрено ржководството и на чирашкото училище въ града, открито и подържано отъ Русенската търговско-индустриална камара.

Краткитѣ биографични данни даватъ възможностъ да се охарактеризира личността на Иванъ Георгиевъ като личностъ деятелна, енергична, отзывчива и жадна за обществена дейностъ.

Въпреки голѣмитѣ горчивини и нещастия, които сж отбелѣзали бръчки по лицето му, той никога не отстъпва отъ своя постъ на учителъ и общественикъ.

Първа среща.

Прокуденъ отъ роденъ кжтъ, страната на благоуханата роза — презъ време на прочутия „учителски кадрилъ“, бурята ме отнесе презъ гордиятъ старъ Балканъ изъ Плъвенския плодороденъ край. Станахъ учителъ въ едно малко, но съ красива мѣстностъ край р. Витѣ селце. Заловихъ се отново за просвѣта народна — идеала на учителството отъ 90-тѣхъ години, което за голѣмата си обичъ къмъ народа изпита незаслужени обиди и гонитби.

Тогава въ Плъвенъ се зараждаше учителското движение. Прокуденитѣ отъ разни страни се заеха да дадатъ насока на това движение и се налигаше усилена работа.

Презъ зимата на 1895 година, дойдохъ на учителско събрание; мой съгражданинъ ме заведе на вечеря въ „Шишковиятъ хотелъ“. На една голѣма маса бѣха насѣдали повечето млади чиновници и учители. Запознахъ се съ всички. Между тѣхъ бѣ и сега празнуващия 40 годишенъ юбилей на своята културно-просвѣтна дейностъ — Иванъ Георгиевъ. Направи ми впечатление на единъ буденъ, веселъ и пълненъ съ енер-

гия младежъ. Следната година бѣхъ премѣстенъ въ града и се узнахме по-добре. Много пжти съ него сме сподѣляли радости и тжги и взаимно насърдавали въ несгодитѣ на живота. Следвахме заедно две ваканции курсоветѣ по ржчна работа въ гр. Казанлъкъ. Той вече имаше опитностъ въ това дѣло, защото преди нѣколко години заедно съ други учители бѣ въ Лайпцигъ да изучаватъ тоя новъ предметъ въ родната ни школа. И въ тая работа той се отличи съ умение и сръчностъ, но най-вече се прояви като любителъ актьоръ на плъвенската сцена. Плъвенци сж запазили добри спомени за неговата добра игра.

Ето тоя скроменъ деецъ дочака щастливи дни да отпразднува на 22 май четиредесетъ годишния си юбилей. Признателното гражданство и младежъ ще му отдаде нужднитѣ почести, а ние старитѣ му съратници му пожелаваме още сили и енергия да работи все тѣй преданно и неуморно за назидание на идящитѣ следъ него творци на духовната ни и материална култура.

М. Папазовъ.

Спомени за Ивана Георгиевъ.

Ахъ, какъ ми се иска да поживѣя поне нѣколко дни отново въ онова време на голѣма идеология! . . . Тогава стариятъ редъ на нѣщата, увѣхтѣлъ и вече негоденъ, се рушеше и върху него подрастващото поколение се мжчеше да гради основитѣ на по-добро бъдаще. И да не мислете, че онова поколение бѣ обиколено съ внимание и грижи — едва ли тогавашнитѣ бащи, скромни еснафи, можеха да посочатъ на своитѣ синове пжтищата на голѣмитѣ проблеми. Чрезъ самообразование и самовъзпитание то и безъ тѣхна помощ потърси тия пжтища и ги намѣри . . . На свои плещи и съ скромни сръдства това поколение завърши мечтаното и грандиозно дѣло.

Единъ отъ ратниците на тоя буренъ и симпатиченъ подемъ бѣше и виновникътъ на днешния юбилей, Иванъ Георгиевъ . . . Искамъ да си го представя такъвъ, какъвто го помня преди тридесетъ години — пъргаво момче, съ смѣло заресана коса, съ живи очи и много подвиженъ умъ. И сякашъ не ми се върва, че това е той — сегашниятъ Иванъ, съкрушенъ отъ скръбъ за любимия си синъ и остарѣлъ и приведенъ отъ неумолимитѣ закони на времето. Предъ мисления ми погледъ минава, като на екрана въ киното, всичко, което мога да си спомня за тоя скроменъ учител и общественикъ. Какъвъ очарователенъ похватъ на възпитателъ съмъ запомнилъ у него! Съ кротостъ и благи съвети къмъ децата, той постигаше винаги подобри резултати отъ привърженицитѣ на по-крупнитѣ сръдства. Нито веднажъ презъ моето кратко учителствование, азъ не помня той да е излизалъ изъ ко-

жата си за нищо и никакво. Винаги ми е правилъ впечатлението той на спокоенъ и благовъзпитанъ човѣкъ.

Но особено полезенъ го познавамъ азъ вънъ отъ училището . . . Кой отъ неговитѣ съвременници не познава дейността му на настоятелъ при читалище „Съгласие“. Съ любовъ непритворна той прегърна светото начинание на тая културна организация още отъ младини. И . . . толкова години, повече отъ 30 години, той живѣе само съ живота на това свето дѣло. Дори за своето семейство азъ не вървамъ той да е проявилъ толкова грижи. За нуждитѣ на това читалище той не щадѣше ни здраве, ни материални сръдства. Когато бѣ нужно дори вземаше участие и въ представленията за такива цели. А да не мислите че у него липсваше таланта да играе на сцена? Особено много му се удаваха комични роли — докато още живота не бѣше отровилъ неговата душа. Нѣма да забравя съ какъвъ успѣхъ той игра ролята на Исака въ драмата „Иванко“. Тая игра бѣ за него истински триумфъ на онова време . . . Само нему и на неговитѣ другари се дължи днешния видъ на градската ни библиотека. Азъ съмъ увѣренъ, че ако го откъснатъ отъ тая негова любима дейность, ще го откъснатъ и отъ живота . . .

Още дълги години азъ пожелавамъ на Ивана Георгиевъ сили и бодростъ . . . И когато той слѣзе отъ сцената на живота, нека поне *наполовина* го замѣсти въ такава съвестна работа другъ!

Г. П. Домусчиевъ.

Единъ споменъ.

Това нѣщо бѣше преди двадесетъ години. Азъ бѣхъ малко дете — ученикъ отъ прогимназията. Господинъ Ив. Георгиевъ ми предаваше по ржчна работа.

Помня като сега, какъ той, взелъ ножицитѣ въ ржка, ни събираше около себе си и съ какво търпение ни обясняваше:

— „Вниманне, деца. За да бжде картонната рамка красива, трѣбва да се работи много точно. Следъ като си начертаемъ рамката върху задната страна на хартията, трѣбва съ ножицитѣ да следваме *точно по линията*. Ето, така“.

И бавно той отваряше ножицитѣ, следѣше внимателно линията и ни показваше усмихнатъ изрѣзания листъ пѣстра хартия.

— „Следъ това ще намажемъ съ кола гърба на хартията, ей така, и ще я залепимъ бавно, внимателно върху картона. Особено обръщайте внимание, да не изцапате съ кола лицето на хартията, защото нѣма нищо по-грозно отъ петна по хубавлта рамка“.

Ние, видѣли и разбрали, отивахме по мѣстата си и се мжчехме да направимъ това, което учителътъ ни бѣ направилъ.

И до сега пазя тая рамка и вжтре въ нея е портрета ми като ученикъ. Наистина, сега виждамъ, че малката и неопитна ржка, не е могла да извѣлни повеленията на учителя и ножицитѣ не сж следвали точно линията, обаче съвѣтитѣ и до сега сж останали въ душата ми: да режа точно по линията т. е. да се стремя да ходя точно по начертания пжтъ отъ добри учители. Колко е трудно това!

Често презъ живота си съмъ си спомнялъ за моя първи учителъ по ржчна работа и съмъ си представявалъ сждбата като разтворена остра ножица, която иска да ме среже. О, ако да бѣха вече начертани линиитѣ върху opakото на хартията — тогава нека реже! Ако да бѣхъ азъ така далече, тѣй много сторилъ, както този, чийто юбилей ще чествуваме утре, тогава острата ножица на сждбата не щѣше да ме плаши.

Неговият живот ми много прилича на онзи часъ по ржчна работа преди двадесет години. Господинъ Георгиевъ, комуто сждбата бѣ изрисувала разкошна рамка, съ воля изрѣзваше точно по линията, търпеливо, цели четиридесет години. Той залепи не съ кола, а съ добри съвети и дѣла тази разкошна хартия изпъстрена съ образитѣ на просвѣтителъ въ училище и въ „Съгласие“ и никакво петно нѣма по тая рамка, даже той я опази отъ сълзитѣ на семейна си горестъ. И азъ го виждамъ сега, ограденъ отъ хубавата рамка, която той самъ постави около своя ликъ, пакъ онзи, когото познавамъ отъ преди двадесет години, пакъ сбралъ децата и ги съветва...

Докато учители като господинъ Георгиева съществуватъ, докато хора побѣлѣли работятъ съ енергията и ентузиазъма на този достоенъ просвѣтителъ,

до тогава нека бждемъ спокойни, че ще можемъ да изкараме въ тихо пристанище корабътъ на българщината. Докато свѣтли ликове като неговия скромно прѣскалъ свѣтлина, оградени въ рамката на честностъ, самоотверженостъ, трудолюбие — ще имаме примѣри за малкитѣ, ще имаме образи за подражаване отъ старитѣ.

Ето този споменъ отъ моето детство извиква юбилея на Господинъ Георгиевъ въ мене. И азъ не мога лично нищо да му дамъ. Нищо. Освенъ обещанието, че ще се помжча да изглежда онази рамка, която съмъ направилъ въ прогимназията, като взема въ ржце изостренитѣ отъ живота ножици, и следвамъ точно по линията: *За децата!* която той тъй ясно ми е начерталъ.

Ил. Бърдаровъ.

Изъ близкото минало.

Въ живота на Плъвенското читалище „Съгласие“, въ единъ периодъ отъ четвъртъ вѣкъ, презъ който читалището успя да стане центъръ на духовниятъ и културенъ центъръ за напредъка на града, се изживѣха два епизода отъ сждбоносенъ характеръ — превземане читалищната управа и безконтролно разполагане съ срѣдствата на дружеството.

Първи опитъ се направи въ една по-тъмна епоха, когато партизанскитѣ страсти бушуваха и гурбата сила бѣ надъ всичко. Нѣколко дни предъ годишното събрание започна масово записване членове на читалището; вноснитѣ се заплащаха отъ нѣколко лица, а новозаписанитѣ — едва ли и подозираха, че ставатъ членове на културно-просвѣтно дружество и че сж предопредѣлени да изиграятъ непочтена роль въ развитието му.

Въ деньтъ на годишното събрание нахлуватъ масово лица съ особени изражения и настроения. Чакаха само даденъ знакъ и всичко въ салона да се обърне наопаки. Викъ, дивъ крясъкъ, тропане оглуши салона, нанесоха се и удари на нѣкои доблестни членове. Настъпи страшна суматоха и още мигъ крвавата саморазправа бѣ ни избѣжна. Управата на дружеството схвана критичното положение, съзна отговорността предъ гражданството и бждащето на дружеството и реши да действува смѣло. Нѣкои отъ членоветѣ съ енергични слова поканиха членоветѣ да се опомнятъ и не се осквернява културния храмъ, за който всички сме длъжни да дадемъ своята морална и материална подкрепа. Екстазътъ намалъ, бурята поутихна. Инициаторитѣ, вследствие на пробудено съзнание или срамъ, замълчаха. Честъта на читалището е спасена. Почна се работа. Години наредъ читалището бѣ оставено спокойно да се развива; даже нѣщо повече, противницитѣ му почнаха да говорятъ похвално за дейността му и да го подпомагатъ. Това се длъжи на идеалната, безкористна и тактична дейностъ на управата на дружеството. Мнозина заминаха въ вѣчността. Тукъ му е мѣстото да почетемъ паметъта на най преданния и неуморенъ работникъ за издигане на читалищното ни дѣло, Петъръ Ненковъ, който умрѣ на поста си и съ думитѣ за преуспѣва-

нето на неговата най-мила рожба — библиотечното дѣло. Останалитѣ трима ветерани държатъ и до сега връзката на миналото съ сегашното. Единътъ отъ тѣхъ е Ив. Георгиевъ, който има щастието, при толкова несгоди въ живота, да празнува 40 годишния си юбилей и на когото пожелаваме по-добри бжднини.

Вториятъ опитъ се направи следъ войнитѣ, когато народа се върна съ изтощени нерви и болна душа, когато най-вече моралнитѣ и държавнитѣ устои се рушеха. При тоя опитъ действуваха не вече „реакционеритѣ“, а идеалиститѣ, а идеалиститѣ, на които читалищната управа винаги е давала съдействие въ тѣхнитѣ културно просвѣтни начинания.

Въ него време ставаше нѣщо особено. Начесто се искаше салона за събрания, забави, гимнаст. упражнения и пр. Ако за нѣкои дни не се даде, вземаше се, или се отваряха съ други ключове. Властѣта обвини настоятелството. Трима отъ тѣхъ: Ив. Георгиевъ, М. Милчетъ и М. Папазовъ бѣха арестувани въ комендантството и следъ дълги разтаквания, следствия и обяснения освободени подъ надзоръ. Все по тоя случай мисля, че викаха по участъцитѣ и сегашния библиотекаръ Ив. Дановъ.

Наближава годишното събрание. Пакъ масово записване на членове и предплащане вноснитѣ за три месеци. Въ деня на събранието салона се препълни. При дебатитѣ по отчета почнаха обструкциитѣ, виканията и заплашванията. Противната страна ликува близката победа. Но... случи се нѣщо непредвидено отъ тѣхъ. Членоветѣ-граждани, дочеули какво става въ салона, почватъ да пристигатъ. Положението е спасено. И тоя опитъ да се вмъкне партизанството въ читалището бѣ осуетенъ.

Следъ тия два едентични по замисълъ опита, плъвенското гражданство, безъ разлика на партийна принадлежностъ се убеди, че просвѣтното огнище трѣбва свободно да се развива.

Остава сега желанието да се явятъ щедри благодетели, както въ други страни и въ нашето минало, които да подпомогнатъ изграждането на библиотечна сграда, въ която да се събере, нареди и използва събраното до сега ценно духовно богатство.

РЕДАКЦИЈАТА НА „СЪГЛАСИЕ“ Е ВЪ ГР ПЛЪВЕНЪ. ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 50 ЛЕВА.

Молимъ редакциитѣ, на които изпращаме вестника, да ни изпращатъ своитѣ издания.